Angående rätten till utrangerings-avdrag vid inkomst av rörelse, jordbruksfastighet och annan fastighet

Av kammarrättsrådet Ingvar Severin

I. Allmänt om avdragsrätt i förvärvskälla

I 20 § kommunalskattelagen (KL) återfinns generella bestämmelser när avdrag får göras för kostnad som nedläggs i viss förvärvskälla. I första stycket av paragrafen föreskrivs att vid beräkning av inkomst från förvärvskälla skall från samtliga intäkter som härleds från förvärvskällan avräknas de omkostnader under beskattningsåret som skett för intäkternas förvärvande och bibehållande. Detta är det avgörande kriteriet för avdragsrätten inom varje inkomstslag. Inkomstslagen är sex till antalet och anges i 17 § KL.

Avdrag får ej vid inkomsttaxeringen medges för förvärvande av själva förvärvskällan. Ej heller kan i princip direktavdrag medges för utvidgning och förbättring av förvärvskällan.

En om- eller tillbyggnad av ett hyreshus är t ex ej avdragsgill omkostnad i förvärvskällan annan fastighet (se 25 § 1 mom KL).

I särskilda paragrafer i anslutning till respektive inkomstslag exemplifieras vissa omkostnader i förvärvskällan.

För särskilda kostnader i förvärvskälla medges ej direkt avdrag för det beskattningsår varunder de uppkommit. Kostnad för nyanskaffning å byggnad — med sådan kostnad jämställs i allmänhet utgift för om- och tillbyggnad av annan fastighet som ej är avdragsgill — får t ex endast avdras i form av årliga värdeminskningsavdrag. Värdeminskning — utgör i motsats till ej avdragsgill kapitalkostnad (se närmare härom nedan) — *driftkostnad.*

En icke avdragsgill kostnad enligt 20 § andra stycket KL utgör bl a ”förlust som är att hänföra till kapitalförlust”. Sådan förlust kan uppkomma vid ”förstöring genom brand eller olyckshändelse av fastighet som används för stadigvarande bruk i rörelsen”; punkt 10 anvisningarna till 29 § KL. Då bjälklag exempelvis rasat pga överbelastning har kapitalförlust ansetts föreligga, RÅ 1965 ref 6. Motsvarande utgång beträffande skador på hotellbyggnad på grund av brott på kommunens vattenledning, RÅ 1974 ref 9, två ledamöter

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

skiljaktliga. Däremot ansågs kapitalförlust ej föreligga då byggnadsskador förorsakats av sänkt grundvattensnivå, som föranletts av att kommunen, lagt om avloppssystemet, RÅ 1948 ref 12 I. Se också RR:s dom den 10 oktober 1979 (föredr 11.09.1979) ang makrna Bjerkén, som innebär en viss liberalisering.

I föreliggande artikel skall främst behandlas de fall då kostnad för utrangering — enligt särskilda stadgandén i KL — får medges och därför ej är att hänföra till vad som i normalfallet kan betraktas som en icke avdragsgill kapitalförlust. Jfr Skattenytt 1967 s 437 (Bylin).

II. Vad innefattar begreppet ''utrangering''?

Begreppet ''utrangering'' är ej uttömmande definierat i KL. Viss vägledning för tolkning av begreppets skatterättsliga innebörd kan erhållas vid ett närmare studium av de lagrum i KL som reglerar avdragsrätten för utrangering. Av central betydelse är därvid punkt 7 sista stycket av anvisningarna till 29 § KL som behandlar när utrangeringsavdrag får medges beträffande i rörelse använd byggnad. Lagrummet lyder: ''Utrangeras eller nedrives i rörelse använd byggnad får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, i den mån detta belopp överstiger vad som influtit vid avyttring av byggnadsmaterialier o dyl i samband med utrangeringen eller rivningen''. Begreppet utrangering användes här synonymt med begreppet ''nedrivning''. Härav kan den allmänna slutsatsen dras att med utrangering i främsta hand (och detta gäller de flesta slag av tillgångar som berörs av rätten till utrangeringsavdrag) bör förstås åtgärd varigenom viss tillgång förstörs, utplånas eller helt tas ur bruk, dvs tillgången kan genom åtgärden varken tjäna det syfte eller ändamål den ursprungligen varit ägnad för eller användas eljest. Genom att tillgången blivit obrukbar kan den således utrangeras. Några exempel på fall där skattemässig utrangering kan ifrågakomma må nämnas: Vad beträffar *byggnad* torde i första hand, för att utrangering i KL:s betydelse skall föreligga, krävas att byggnaden rivs. Detta brukar kallas ''verklig utrangering''. En omändring t ex av en fastighet till annat ändamål (t ex från bostadsändamål till kontorsändamål) inryms alltså ej i begreppet utrangering. Ej heller innebär den omständigheten att byggnad *delvis* rivs ett kriterium för att utrangering sker. Utrangering kan dock i vissa fall föreligga ehuru byggnaden efter utrangeringsåtgärden finns kvar men ej längre används för sitt ändamål, t ex om alla maskiner borttas från en fabriksbyggnad (Welinder Beskattning av inkomst och förmögenhet Del 1 5 uppl s 170). I sistnämnda fallet torde bevissvårigheterna vara påtagliga. Utrangeringen skall vara definitiv. Departementschefen anförde i prop 1969:100 (s. 130) i fråga om den bevisning som måste kvävas vid prövning av om avdragsrätt föreligger för utrangering för byggnad som används i rörelse:

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

"Det ligger i sakens natur att en utrangering i egentlig mening måste anses definitiv för att den skall kunna beaktas i skattesammanhang. Enligt mitt förmenande är det därför av principiella skäl knappast möjligt att här ställa lägre krav på bevisning härom än f.n."

För att utrangering i skatteavseende skall föreligga beträffande *andra tillgångar än byggnader* (inventarier och markanläggningar) torde följande gälla. En tillgång av inventariekaraktär (t ex en maskin) bör anses vara utrangerad då densamma skrotas. Att maskinen är avsedd att utbytas mot en ny maskin saknar därvid betydelse, det väsentliga är att den genom utrangeringsåtgärden blir obrukbar. Såsom framgår närmare nedan under VI. "Utrangeringsavdrag i annan fastighet" får man om en oanvändbar maskin i denna förvärvskälla ersätts med en ny tillgång ej dra av kostnaden för denna senare ersättningsanskaffning på annat sätt än genom värdeminskningsavdrag. I stället får i vissa fall utrangeringsavdrag för den förbrukade maskinen äga rum; punkt 2 b andra stycket anv. till 25 § KL. Jfr Sandström Beskattning av inkomst av hyresfastigheter s 199.

III. Rätten till avdrag för utrangering i allmänhet

Utrangeringsavdrag kan medges vid inkomsttaxeringen beträffande utrangering av olika slags tillgångar, t ex av rörelsebyggnader, inventarier och vissa markanläggningar. Vilka anläggningar eller tillgångar som skall omfattas av rätten till utrangeringsavdrag är dock primärt beroende av till vilken förvärvskälla kostnader för utrangeringen hänför sig. Utrangeringsavdrag vid inkomsttaxeringen kan därvid enbart åtnjutas i förvärvskällorna jordbruksfastighet, annan fastighet och rörelse.

Möjligheterna till utrangeringsavdrag är i princip begränsade till de fall då den skattskyldige *själv* river eller nedskrotar eller på annat sätt förstör en av honom ägd tillgång (s k verklig utrangering) eller då han avyttrar en tillgång *för omedelbar utrangering av köparen.* Beträffande det sistnämnda fallet kan hänvisas till vad företagsskatteutredningen (SOU 1968:26) anförde beträffande avgränsningen mellan utrangeringsförlust i samband med försäljning och realisationsförlust i fråga om byggnader som används i rörelse (betänkande s 83):

"Svårigheterna att särskilja utrangeringsförlust från realisationsförlust behöver inte innebära att utrangeringsavdrag aldrig kan ifrågakomma vid försäljning av i rörelse använd byggnad. Så synes exempelvis inte böra anses vara fallet då en byggnad försäljs för att rivas av köparen eller eljest för ett pris som närmar sig "rena skrotvärdet". Nämnda fall skiljer sig inte nämnvärt från det, då ägaren själv river byggnaden och därvid får åtnjuta avdrag för oavskrivet värde minskat med beloppet av vad som influtit vid försäljning av byggnadsmaterial m m och det bör skäligen behandlas på samma sätt. Det motsatta betraktelsesättet kan medföra att det för säljaren av en fastighet blir fördelaktigare att riva ned den på densamma uppförda rörelsebyggnaden innan försäljning sker och därigenom komma i åtnjutande av utrangeringsavdrag än att sälja fastigheten med byggnad utan möjlighet till utrangeringsavdrag även om köparen i sistnämnda fall är villig att betala ett något högre pris med hänsyn till att själva byggnadsskalet kan för honom vara av visst värde, exempelvis såsom stomme för en sommarstuga e.d."

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

I inkomstslaget annan fastighet är rätten till utrangeringsavdrag starkt begränsad i förhållande till jordbruk och rörelse. I de sistnämnda inkomstslagen är omfattningen av rätten till utrangeringsavdrag i stort sett likartad sedan bokföringsmässig redovisning blivit obligatorisk för jordbruksfastigheter.

IV. Avdragsrätten för utrangering beträffande olika slag av tillgångar vid olika inkomstslag

De tillgångar för vilka i princip utrangeringsavdrag kan ifrågakomma är följande:

IV. 1. I jordbruksfastighet

För ekonomibyggnader och personalbostäder medges utrangeringsavdrag men ej för mangårdsbyggnad (punkt 3 tionde stycket anvisningarna till 22 § KL). Utrangeringsavdrag medges även för maskiner och andra inventarier. Beträffande markanläggningar äger fastighetsägaren rätt till avdrag för oavskriven del av avskrivningsunderlaget, dvs ''utrangeringsavdrag'' medges om fastigheten övergår till ny ägare genom köp, byte eller därmed jämförligt fång. Motsvarande gäller om verksamheten på fastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten (punkt 4 sjätte stycket anvisningarna till 22 § KL). Se vidare nedan.

IV. 2. I annan fastighet

A. Fastighet som ej nyttjas i rörelse

Avdrag för utrangering medges för fasta inventarier i byggnaden av typen maskinell utrustning samt vissa lösa inventarier av typen rörliga maskinredskap o dyl, punkt 2 b andra och tredje stycket anvisningarna till 25 § KL.

Observera att utrangeringsavdrag inte medges för byggnad i detta inkomstslag, t ex hyresfastigheter. Detta framgår indirekt av lagtexten i 25 § 1 mom KL som endast talar om värdeminskning genom slitning, utrangering eller eljest av fastighetsägaren tillhöriga maskiner och andra inventarier, som hör till fastigheten.

Inte heller kan man få utrangeringsavdrag för markanläggningar, vilket begrepp saknas i annan fastighet. I stället inräknas i byggnads anskaffningsvärde vissa slag av markanläggningar t ex parkeringsplatser.

Finns det på fastigheten en byggnad som rivs för att bereda plats för nybyggnad inräknas rivningskostnaden i den nya byggnadens anskaffningsvärde. Detsamma gäller också evakueringskostnad, se punkt 2 a tredje stycket anvisningarna till 25 § KL. Ett visst tidssamband måste föreligga mellan rivningen och nybygget (se Helmers-Gustafson, Mark, byggnad, inventarier s 92).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

B. Fastighet som nyttjas i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren
(Betr. tillgångar i fastighet som ingår i av *fastighetsägaren* själv bedriven rörelse, se nedan under IV. 3.)

Om fastighetsägare hyr ut sin fastighet helt eller delvis till någon som använder fastigheten eller del av denna i sin rörelse, kan fastighetsägaren i viss utsträckning få tillämpa reglerna för utrangering om han så önskar. Detta framgår av punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL som lyder:

> Om fastighetens ägare begär det, tillämpas punkterna 3 a—c, 7, 16 och 17 av anvisningarna till 29 § i fråga om fastighet som användes i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren. Vid utrangering i sådant fall av tillgång, för vilken föreskrifterna i de nämnda punkterna 3 a—c är tillämpliga, får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet.

Avdrag för utrangering får ske för följande tillgångar:

1. Maskiner och andra inventarier

Utrangeringsavdrag medges i princip endast vid *planenlig avskrivning,* se närmare härom nedan under avsnitt VI. B. 2.

2. Byggnader

Om i rörelse använd *byggnad* eller del av sådan — som ej behandlas som skattemässigt inventarium — utrangeras eller nedrivs får avdrag i princip ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet (punkt 7 nionde stycket anvisningarna till 29 § KL jämfört med punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL). Detta innebär att avdrag medges på samma sätt som för byggnad i ägarens rörelse.

3. Markanläggningar

a) Om fastighet som används i rörelse genom *avyttring* (köp, byte, fusion etc) övergår till ny ägare får en form av utrangeringsavdrag åtnjutas av överlåtaren för markanläggning som ingår i fastigheten, dvs avdrag medges för det taxeringsmässiga restvärdet. Avdragsrätten gäller ej markanläggning som överlåts benefikt.

b) Om på fastighet, varpå rörelse bedrivs, hela verksamheten *nedläggs* uppkommer rätt till avdrag för oavskrivet värde på markanläggning som ingår i fastigheten.

IV. 3. I rörelse (dvs fastighetsägarens rörelse)

A. Byggnad

Avdrag för sådan byggnad får ske i förvärvskällan rörelse om denna utrangeras eller nedrivs. Avdrag får i princip ske för vad som återstår oavskrivet av byggnadens anskaffningsvärde. Se punkt 7 stycket 9 anvisningarna till 29§ KL.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

B. Fastighetsinventarier (byggnadsinventarier och markinventarier)[1]

a) Utmärkande för byggnadsinventarier är att de utgör delar av eller tillbehör till byggnad och att de är avsedda att direkt tjäna byggnadens användning för rörelseändamål. Dessa tillgångars värde *inräknas ej i byggnads anskaffningsvärde* även om deras värde ingår i det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet, punkt 7 andra stycket anvisningarna till 29 § KL.

Till sådana tillgångar räknas bl a industribyggnaders tillgångar för den industriella driften såsom maskiner, anordningar för godstransport t ex räls, traversbanor och hissar, behållare och ställningar för lagring. Ledningar för vatten, avlopp m m avsedda att direkt tjäna den industriella driften, eller speciella värmeanläggningar, ventilationsanordningar eller särskilda skorstenar för avledande av gaser och annat som alstras vid produktionen. — Hyllor, diskar eller annan butiksinredning och rulltrappor i byggnad som är avsedd för handel. — Tjänstgör konstruktion — för vilken byggnadsvärde fastställts vid fastighetstaxeringen — i sin helhet eller till viss del som maskin eller redskap, anses sådan konstruktion ej ingå i byggnadens värde utan hänförs till byggnadsinventarier. Såsom exempel kan nämnas oljecisterner eller siloanläggningar. Se punkt 7 tredje stycket anvisningarna till 29 § KL.

För dessa tillgångar tillämpas antingen planenlig eller räkenskapsenlig avskrivning, punkt 7 fjärde stycket anvisningarna till 29 § KL. Härav följer att man kan få avdrag för utrangering vid planenlig avskrivning enligt punkt 3 d anvisningarna till 29 § KL. Man får alltså avdrag för vad som i beskattningshänseende återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet. Vid räkenskapsenlig avskrivning tillämpas nettometoden. Detta innebär att man endast kan få utrangeringsavdrag för tillgångar, som anskaffats under beskattningsåret och som utrangerats samma år, punkt 4 sjunde stycket anvisningarna till 29 § KL.

Det bör understrykas att till byggnadsinventarier endast räknas sådana tillgångar som är avsedda att direkt tjäna byggnadens användning för rörelseändamål t ex speciella värmeanläggningar. Sådana anläggningar eller ledningar som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning räknas däremot in i byggnadens anskaffningskostnad och avdrag för utrangering kan därför endast ifrågakomma i samband med utrangering av själva byggnadsstommen.

b) *Markinventarier* utgörs av vissa anordningar på marken. Trots detta räknas de ej in i anskaffningsvärdet för markanläggning även om deras värde ingår i det vid fastighetstaxeringen fastställda markvärdet, punkt 16 tredje stycket anvisningarna till 29 § KL.

I gruppen markinventarier ingår anordningar på marken avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra inventarier i rörelse. Hit hör också sådana inventarier som används för viss verksamhet såsom fundament, industrispår, traversbanor samt ledningar för vatten, el och gas m m. Räls och traverser m m kan som framgår av det under a) anförda i vissa fall ingå bland byggnadsinventarierna om de har anknytning till byggnad och inte till marken. Slutligen kan nämnas stängsel och liknande anordningar.

För markinventarierna tillämpas liksom för byggnadsinventarierna reglerna för planenlig eller räkenskapsenlig avskrivning. På grund härav gäller samma

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

regler för utrangering av markinventarier som för byggnadsinventarier (jfr ovan).

C. Markanläggningar

Se ovan under IV 2.3 ''Markanläggningar''.

Här nedan skall behandlas den närmare avdragsrätten för utrangeringsavdrag för tillgångar i förvärvskällorna jordbruksfastighet och annan fastighet.

V. Utrangeringsavdrag i jordbruksfastighet

A. Byggnader

Beräkning av inkomst av jordbruksfastighet sker numera enligt regler som i huvudsak överensstämmer med vad som gäller vid beräkning av inkomst av rörelse. Bokföringsmässig redovisning skall tillämpas. Avdrag för årlig värdeminskning för anskaffning av byggnad, avsedd att användas i driften eller nyttjas som ''behövlig bostadsbyggnad'', medges enligt stadgande i punkt 3 anvisningarna till 22 § KL. Som för driften behövlig bostadsbyggnad anses *personalbostad.* Som driftbyggnad anses *ekonomibyggnad.* En särställning intar mangårdsbyggnader i jordbruket. Dessa utgör visserligen driftbyggnader på jordbruksfastighet och skall omfattas av reglerna för värdeminskningsavdrag — men jämställs då det gäller utrangeringsavdrag med bostadsbyggnad i förvärvskällan annan fastighet. Såsom tidigare anmärkts kan utrangeringsavdrag i sistnämnda förvärvskälla ej medges i fråga om byggnad som nyttjas uteslutande för bostadsändamål. varför ej heller sådan rätt bör föreligga beträffande mangårdsbyggnad på jordbruksfastighet, se SOU 1971:78 s. 119 samt Geijer, Rosenqvist, Sterner Skattehandbok Del 1 8 uppl. s. 166. I enlighet med vad ovan sagts medges avdrag för utrangering av och rivning av byggnad — vid bokföringsmässig redovisning — som utgör ekonomibyggnad eller bostad för personal. Avdrag får ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningskostnaden, i den mån beloppet överstiger vad som inflyter genom avyttring av byggnadsmaterial el dyl i samband med utrangeringen eller rivningen (punkt 3 sista stycket anvisningarna till 22 § KL). Anskaffningskostnad för tillfällig driftbyggnad får avdras direkt under det år då byggnaden anskaffats. Med tillfällig driftbyggnad torde främst avses byggnad med en livslängd om högst tre år.

Beträffande avskrivningsunderlaget för byggnad å jordbruksfastighet anför jordbruksbeskattningskommittén (SOU 1971:78 s 119).

''I likhet med vad som gäller för rörelsebyggnader bör utrangeringsavdrag beträffande byggnader på jordbruksfastighet komma ifråga enbart i de fall avskrivningsunderlag utgörs av anskaffningskostnaden. Med verklig anskaffningskostnad bör jämställas sådant värde som efter de nya bestämmelsernas ikraftträdande räknats fram genom proportionering av köpeskillingen för hela

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

fastigheten. I sistnämnda fall måste dock förutsättas att godtagbar utredning lämnas om hur den på de olika byggnaderna belöpande köpeskillingen fördelats och summan av värdeminskningsavdrag som åtnjutits beträffande den utrangerade byggnaden."

Departementschefen (prop 1972:120 s 215) har anslutit sig till utredningens uppfattning i detta hänseende.

B. Fastighetsinventarier (byggnadsinventarier och markinventarier)

För maskiner och andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier tillämpas numera följande tre metoder. Planenlig avskrivning, räkenskapsenlig avskrivning och restvärdeavskrivning. Beträffande de två förstnämnda gäller samma regler som i rörelse, dvs *utrangering* kan ske enligt punkt 3 d anvisningarna till 29 § KL eller om man har räkenskapsenlig avskrivning enligt punkt 4 sjunde stycket anvisningarna till 29 § KL.

Restvärdeavskrivningen påminner om räkenskapsenlig avskrivning. Om maskiner eller andra för stadigvarande bruk avsedda inventarier anskaffats under beskattningsåret och utrangerats samma år skall anskaffningskostnaden ej inräknas i restvärdet. Den kostnaden får dras av som driftkostnad. Eventuellt vederlag för sådan utrangerad tillgång skall liksom vid räkenskapsenlig avskrivning tas upp som intäkt, punkt 5 andra och tredje styckena anvisningarna till 22 § KL.

Liksom i rörelse räknas anskaffningskostnaden för byggnadsinventarier ej in i byggnads anskaffningsvärde. Motsvarande gäller för markinventarier vars anskaffningskostnad inte räknas in i kostnad för markanläggning. I dessa fall räknas nämligen anskaffningskostnaden in i avskrivningsunderlaget för fastighetsinventarierna.

Indelningen i byggnads- och markinventarier sker enligt motsvarande principer som i rörelse. *Byggnadsinventarierna* i jordbruket kännetecknas alltså av att de utgör delar av eller tillbehör till byggnad vilka är direkt avsedda att tjäna byggnadens användning i jordbruksdriften.

Markinventarierna kan betecknas som anordningar på marken, som är avsedda att användas tillsammans med vissa maskiner eller andra inventarier i driften.

Till byggnadsinventarier räknas bl a bås, box eller spilta, foderbord m m, spaltgolv, utrustning för utgödsling med tillhörande urinbrunn eller gödselbehållare m m, mjölkningsanläggning, kylbassäng, pump, sådan ledning för elström, vatten eller avlopp som är avsedd för driften eller fläkt eller ventilationsanordning. Slutligen kan nämnas silo- eller torkanläggning, fast transportör, hiss eller liknande. — Märk dock att till byggnadsinventarier räknas ej sådan anordning som är nödvändig för byggnadens allmänna användning såsom ledning för vatten, avlopp, elström eller gas eller liknande anordning, punkt 3 tredje stycket anvisningarna till 22 § KL.

Som exempel på markinventarier kan nämnas utanför djurstall belägen gödselbassäng, urinbrunn eller liknande anordning eller ledning för vatten, avlopp, elström, gas eller annat, punkt 4 tredje stycket anvisningarna till 22 § KL.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

C. Markanläggningar

Jordbruksbeskattningskommittén (SOU 1971:78) anförde betr avdrag för utrangering (s. 120).

"I fråga om markanläggningar på jordbruksfastighet torde behov av rätt till särskilt utrangeringsavdrag inte föreligga i annat fall än i samband med att jordbruksverksamheten läggs ned utan försäljning av själva fastigheten. Det torde i framtiden inte bli ovanligt, att en mindre jordbruksfastighet behålls av ägaren som bostadsfastighet efter det jordbruket lagts ned. I sådant fall bör rätt till utrangeringsavdrag föreligga beträffande oavskrivet värde av befintliga markanläggningar. I övrigt bör utrangeringsavdrag endast komma i fråga i samband med fastighetsförsäljning och då i form av restavdrag enligt samma princip som nu gäller för täckdikningsanläggningar."

Departementschefen har anslutit sig till utredningens anförande i denna fråga (se prop 1972:120 s 215—216).

Exempel på markanläggning i jordbruket utgör täckdikningsanläggning och skogsväg.

Utrangering får ske för i plan kvarstående oavskrivet restvärde, vilket innebär att samma regler som vid rörelse tillämpas (jfr punkt 16 anvisningarna till 29 § KL). Utrangeras anläggning innan jordbruksdriften läggs ned medges ej utrangeringsavdrag; värdeminskningsavdrag får dock utnyttjas *efter utrangeringen* enligt den ursprungliga planen.

Vid benefik överlåtelse gäller att den nye ägaren får fortsätta att skriva av enligt planen, under det att överlåtaren inte får något avdrag.

VI. Utrangeringsavdrag i annan fastighet

A. Annan fastighet som ej används i rörelse

A.1. Fasta inventarier

Enligt 25 § 1 mom KL får som nämnts avdrag ske för värdeminskning genom slitning, utrangering eller eljest av fastighetsägaren tillhöriga maskiner eller andra inventarier, som hör till fastigheten. För att få utrangeringsavdrag måste det vara fråga om värmepannor, hissmaskinerier och därmed jämförlig maskinell utrustning vars värde ingår i det taxerade byggnadsvärdet, se punkt 2 b första stycket anvisningarna till 25 § KL (jfr RN 1970 1:1):. Ytterligare ett krav måste dock vara uppfyllt. Fastighetsägaren måste nämligen ha begagnat sig av möjligheten att skriva av den maskinella utrustningen enligt särskild plan. Om sådan tillgång på grund av förslitning eller teknikens utveckling blivit oanvändbar innan fastigheten avyttrats, medges utrangeringsavdrag för den del av tillgångens värde som kvarstår oavskriven enligt planen. Däremot kan sådant — avdrag liksom tidigare — inte förekomma när fastigheten säljs eller rivs, se prop 1969:100 s 141.

Nu ifrågavarande avdragsrätt infördes genom 1969 års lagstiftning. Enligt

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

tidigare lagstiftning och praxis fick avdrag — vid beräkning av inkomst av annan fastighet — ej åtnjutas för exempelvis utrangering av äldre värmepanna.

A.2. Lösa inventarier

Enligt punkt 2 b sista stycket anvisningarna till 25 § KL får avdrag för årlig värdeminskning enligt särskild avskrivningsplan medges även beträffande lösa inventarier. Utrangeras sådant inventarium, får avdrag ske för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet.

Enligt KGA Sandström ''Beskattning av inkomst av hyresfastigheter'' s. 201 synes en mycket diskutabel rätt till särskild avskrivning föreligga å sådan inredning med lösa inventarier i exempelvis samlingslokaler, butiks- och andra rörelselokaler som är så speciell att den ej kan användas för stadigvarande ändamål i byggnaden, samt även t ex trädgårds- och snöröjningsmaskiner. Jfr även Helmers-Gustafson Mark-Byggnad-Inventarier (1969) s 104 samt BeU 1969:45 s 29.[2]

A.3. Byggnader som ej används i rörelse

Utrangeringsavdrag för byggnad medges inte, se ovan IV 2 A.

B. Annan fastighet som används i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren.

B.1. Byggnader

Som nämnts kan fastighetsägaren begära att punkt 7 anvisningarna till 29 § KL skall tillämpas samt att detta innebär att utrangeringsavdrag medges på samma sätt som för byggnad i ägarens rörelse. Bestämmelsen gäller även om den byggnad som skall utrangeras använts delvis i rörelse bedriven av annan än fastighetsägaren.

Anvisningspunkten erhöll sin nuvarande lydelse genom lagstiftning år 1969 (SOU 1968:26, prop 1969:100 och BeU 1969:45).

Företagsskatteutredningen (SOU 1968:26 s. 106) anförde att det förhållandet att en för rörelseändamål upplåten fastighet i regel hänförs till förvärvskälla av annat inkomstslag än fastighet som används i ägarens rörelse medförde enligt de tidigare gällande reglerna inte i någon väsentlig utsträckning olika behandling med avseende på rätten till avdrag för fastighetskostnader. De för beräkningen av rörelseinkomst föreslagna reglerna om avskrivningsunderlagets bestämning, om avdrag för värdeminskning på markanläggningar, om primäravdrag för byggnader m m måste enligt utredningen i huvudsak anses lika motiverade i fråga om fastighet som ägare uthyr för att användas i rörelse som beträffande fastighet som han använder i sin egen rörelse.

B. 2. Maskiner och andra inventarier

Här åsyftas fastighetsinventarier d v s både byggnads- och markinventarier. Angående innebörden av sistnämnda två begrepp se ovan IV 3 B. I förevarande fall dvs då fastigheten är upplåten eller del därav är upplåten till rörelse, utövad av annan än fastighetsägaren fordras det emellertid för utrangering att

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

planenlig avskrivning tillämpas eftersom någon hänvisning till punkt 4 anvisningarna till 29 § KL inte finns i punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL. Utrangeringsavdrag medges för vad som återstår oavskrivet av anskaffningsvärdet, vilket uttryckligen framgår av punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL.

B. 3. Markanläggningar

Till markanläggningar räknas bl a sådana arbeten genom vilken marken görs fast eller plan såsom röjning, schaktning, uppförande av stödmurar och dränering av marken. Hit räknas också kostnad för rivning av byggnad. Vidare kan nämnas vägar, kanaler och andra tillfarter, parkeringsplatser, fotbollsplaner och därmed jämförliga anläggningar för personal. Slutligen kan nämnas brunnar, källare och tunnlar i den mån de ej vid fastighetstaxering hänförts till byggnad, se punkt 16 andra stycket anvisningarna till 29 § KL.

I vissa fall medges avdrag för oavskrivet restvärde enligt sjätte stycket nyssnämnda anvisningspunkt. Sådant avdrag får ske om fastigheten med markanläggning genom oneröst fång övergått till ny ägare. Motsvarande gäller om verksamheten på fastigheten läggs ned utan samband med avyttring av fastigheten.

Om fastigheten övergår till ny ägare på annat sätt än genom köp, byte eller därmed jämförligt fång, t ex arv eller gåva får överlåtaren inte något avdrag. Den nye ägaren får i stället tillgodoräkna sig avdrag för värdeminskning för markanläggningen, som skulle tillkommit förre ägaren om han fortfarande ägt fastigheten.

För det fall att markanläggningen skulle bli oanvändbar kan ägaren inte få utrangeringsavdrag. Han äger emellertid rätt till avdrag för värdeminskning årligen enligt planen till dess anläggningen blivit avskriven, se prop 1969:100 s. 125.

VII. Beräkning av anskaffningsvärde

Anskaffningsvärde på byggnad har betydelse vid fastställande av avskrivna restvärdet vid utrangering.

Enligt punkt 2 a) anvisningarna till 25 § KL skall värdeminskningsavdrag beräknas på byggnadens anskaffningsvärde varvid följande gäller beträffande *byggnad på hyresfastighet:*

a) det egentliga anskaffningsvärdet utgör värdet för själva byggnadsstommen. Om ägaren själv uppfört byggnaden blir uppförandekostnaden = anskaffningsvärdet. Om byggnad förvärvats genom köp, byte o dyl blir köpeskillingen = anskaffningsvärdet. Vid benefika fång, t ex arv och gåva anses överlåtarens oavskrivna värde utgöra anskaffningskostnaden.

b) vissa kostnader skall inräknas i anskaffningskostnaderna såsom
kostnad för om- eller tillbyggnad

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

kostnad för viss plantering o dyl
rivningskostnad
evakueringskostnad samt
kostnad för lagfart
c) vissa omständigheter medför jämkning av anskaffningsvärdet såsom:
1) Då åtgärder vidtagits för att kunna tillgodoräkna sig ett högre anskaffningsvärde, se punkt 2 a) andra stycket anvisningarna till 25 § KL jämfört med punkt 3 b) sista stycket anvisningarna till 29 § KL.
2) Då byggnad förvärvats tillsammans med den mark, varpå den är belägen. I sådant fall anses i princip så stor del av anskaffningskostnaden belöpa på byggnaden som det vid fastighetstaxeringen fastställda byggnadsvärdet utgör av fastighetens hela taxeringsvärde (= proportioneringsmetoden, se punkt 2 a) andra stycket anvisningarna till 25 § KL). Enligt samma anvisningspunkt får emellertid dylikt framproportionerat byggnadsvärde jämkas om det vid proportioneringen beräknade värdet skulle visas avsevärt över- eller understiga ett skäligt värde på marken. I dylikt fall får givetvis till anskaffningsvärde på byggnad i vanlig ordning läggas kostnader enligt ovan för till- eller ombyggnad som nedlagts efter förvärvet.
3) Då vissa inventarier, såsom värmepannor, hissmaskinerier och jämförlig maskinell utrustning, vars värde ingår i taxeringsvärdet (byggnadsvärdet), avskrivs enligt särskild plan skall underlaget för beräkning av värdeminskningsavdrag å byggnad jämkas i motsvarande mån, punkt 2 b) andra stycket anvisningarna till 25 § KL.

Av punkt 3 b) sista stycket anvisningarna till 29 § KL framgår att beräkning av anskaffningsvärde för byggnad eller del av byggnad *som används i rörelse* skall ske enligt följande: Det egentliga anskaffningsvärdet utgör avskrivningsunderlag, punkt 7 sjätte stycket av anvisningarna till 29 § KL. Enligt punkt 7 andra stycket samma anvisningar gäller dock att i anskaffningsvärde för dylik byggnad ej får inräknas värdet av sådana delar och tillbehör hänförliga till vissa inventarier, dvs byggnadsinventarier. Vid beräkning av det egentliga anskaffningsvärdet skall alltså beaktas att värdet av delar och tillbehör, som är avsedda att direkt tjäna byggnadens eller byggnadsdelens användning för rörelseändamål, ej får medräknas.

Om ägaren själv låtit uppföra byggnaden blir anskaffningsvärdet = uppförandekostnaden.

Om förvärvet skett genom köp, byte o dyl blir anskaffningsvärdet = den verkliga kostnaden eller som regel köpeskillingen.

När byggnad förvärvats tillsammans med mark gäller punkt 7 sjätte stycket anvisningarna till 29 § KL, som har likartad innebörd som punt 2 a andra stycket anvisningarna till 25 § KL. Detta innebär att inte endast proportioneringsmetoden utan också jämkningsreglerna gäller vid bärkning av byggnads anskaffningsvärde i rörelse (se ovan).

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

I byggnads anskaffningsvärde inräknas också värdet av vissa anordningar, som är nödvändiga för byggnadens allmänna användning (jfr SOU 1968:26 s 80). Vidare inräknas kostnad för ny- till- och ombyggnad samt lagfartskostnad. I motsats till vad som gäller för hyresfastighet inräknas ej i byggnadsvärdet kostnad för rivning, evakuering, parkeringsplatser m m. Sådana kostnader hänförs till markanläggningar i rörelse.

VIII. Hur skall det oavskrivna restvärdet beräknas vid utrangering av byggnad?

Värdeminskningsavdrag beräknas efter avskrivningsplan. Det årliga avdraget bestäms till viss procent av anskaffningsvärdet. Detta sker schablonmässigt enligt punkt 7 sjätte stycket anvisningarna till 29 § KL. För att vid utrangering kunna få fram det skattemässiga restvärdet får man alltså gå till avskrivningsplanen, där beloppet återfinns. Detta restvärde kan dock inte alltid godtas. Då i avskrivningsplan som ingångsvärde och avskrivningsunderlag upptagits byggnadens taxeringsvärde enligt vissa alternativ i övergångsbestämmelserna punkt 4 b) till 1969 års lagstiftning (se SFS 1969:363), åligger det den skattskyldige att förebringa utredning om anskaffningskostnaderna och att lämna uppgift om beloppet av de värdeminskningsavdrag för byggnaden som medgetts vid taxering till statlig inkomstskatt. Företagsskatteutredningen (SOU 1968:26 s. 82) anför i sammandrag.

Den schablonmetod för avdragsunderlagets beräkning som (av utredningen) anvisas i punkt 7 sjätte stycket av anvisningarna till 29 § kommunalskattelagen synes ej uppfylla gällande krav på utredning för medgivande av utrangeringsavdrag. Eftersom schablonmetoden i vissa fall kan förväntas ge för höga restvärden, skulle en sådan rätt medföra att de sammanlagda värdeminsknings- och utrangeringsavdragen kom att överstiga byggnadens faktiska anskaffningskostnader. I de fall schablonmetoden tillämpas för övergångsvärdets beräkning bör vid framtida utrangering krävas att det faktiska restvärdet vid tidpunkten för övergången av den skattskyldige utredes för att läggas till grund för beräkningen av oavskrivet värde.

I vissa situationer kan det visa sig svårt att utreda anskaffningskostnaden. Företagsskatteutredningen anför i sammandrag.

I de fall en äldre i samband med fastighetsköp förvärvad byggnad utrangeras och den skattskyldiges möjligheter att utreda de ursprungliga anskaffningskostnaderna sålunda är mycket begränsade eller obefintliga, bör han likväl i regel inte anses hänvisad till att för beräkningen av ev. utrangeringsavdrag endast medta de efter förvärvet nedlagda kostnaderna. Det torde sålunda oftast vara uppenbart att någon del av köpeskillingen är att hänföra till byggnaden. I den mån den skattskyldige därvid kan göra troligt att anskaffningskostnaden för byggnaden inte understiger visst belopp bör även den minimikostnad beaktas vid utrangeringsavdragets bestämning.

Departementschefen (prop 1969:100 s. 130) fann ej anledning att frångå utredningens förslag i denna del. — Jfr *RN 1967 nr 3:2.* RN fann att den skattskyldige ej förebragt tillförlitlig utredning rörande byggnads anskaffningskostnad och förklarade, trots att den skattskyldige tidigare p g a ett av ho-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

nom påstått anskaffningsvärde fått åtnjuta vm-avdrag härför, att den skattskyldige ej var berättigad till utrangeringsavdrag.

IX. Rättsfall

Tillämpning av punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL

Om fastighetsägare hyr ut fastighet till annan skattskyldig, som driver rörelse, kan fastighetsägaren begära att vissa bestämmelser för fastighet i rörelse skall tillämpas.

I ett ärende angående förhandsbesked begärde fastighetsägaren att få tillämpa punkterna 3 a—c, 7, 16 och 17 i anvisningarna till 29 § KL beträffande kontorsfastighet, som han hyrt ut till Fortifikationsförvaltningen. Eftersom förvaltningen inte drev rörelse fick han inte bifall till sitt yrkande, RÅ 1970 Fi 1629.

Den uthyrda fastigheten hade dock slitits på samma sätt som en kontorsfastighet i rörelse. Med hänsyn till ordalydelsen i punkt 3 andra stycket anvisningarna till 25 § KL kunde yrkandet emellertid inte bifallas. Lagen måste anses bristfällig i detta avseende.

Utrangeringsavdrag?

Det krävs att en byggnad blivit obrukbar eller eljest olämplig för sitt ändamål för att man skall kunna få utrangeringsavdrag. Detta beläggs av rättsfallet RN I 1964 nr 4:5, där omständigheterna var följande. Ett gruvbolag ämnade lägga ned gruvdriften på grund av bristande lönsamhet. Bolaget fick avdrag för utrangering av gruvbyggnaderna men ej för bostadsbyggnaderna. De senare hade ju inte blivit oanvändbara eller eljest olämpliga för bostadsändamål.

Motsvarande utgång förekom i RÅ 1968 ref 56. I detta fall hade ett bolag sålt sina personalbostäder på grund av att förhållandena på bostadsmarknaden ändrats. Bostäderna var dock fortfarande lämpade till bostäder.

I ett fall fick en sparbank avdrag för utrangeringsförlust för en del av bankens fastighet. En genomsnittsberäkning visade att ca 25 procent varit ianspråktagen i rörelsen. Vid utrangeringstillfället var ca 60 procent av fastigheten utnyttjad i rörelsen. Banken hade under senare år gjort stora investeringar i fastighetens rörelsedel. RR medgav utrangeringsavdrag för den vid utrangeringstillfället i rörelsen utnyttjade delen. Två ledamöter var skiljaktiga. De ansåg att avdraget skulle beräknas med hänsyn till fastighetens genomsnittliga användning under innehavstiden, RRK 1973 R 1: 15.

Om man köper en bebyggd fastighet och strax efter förvärvet river byggnaden för att bereda plats för nybygge anses i regel utrangeringsavdrag ej kunna medges. Se t ex RSV/FB Dt 1979:4 där följande omständigheter förelåg.

En sparbank köpte 1976 sex bebyggda fastigheter i ett kvarter för att komma åt tomtmark till bygge av nya lokaler. Under september—oktober 1977 revs bebyggelsen. Fram till dess hyrde ban-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

ken ut en del av fastigheterna för användning i rörelse. Banken framhöll i ansökan om förhandsbesked att den ansåg sig äga rätt till avdrag för utrangering av den del av fastigheterna, eller i vart fall för vissa av dem, som uthyrts för rörelseändamål. Rättsnämnden yttrade. Med hänsyn till att byggnaderna i fråga — i överensstämmelse med syftet med förvärvet — utrangerats redan året efter förvärvet förklarar nämnden att sparbanken inte är berättigad till avdrag på grund av utrangeringen. — RR: ej ä.

Motsvarande utgång förekom i RÅ 1974 A 706.

I detta sammanhang bör erinras om att rivnings- och evakueringskostnaden för byggnad i rörelse räknas in i värdet för markanläggningar men den frågeställningen var ej aktuell i nyssnämnda mål.

Beträffande rivnings- och evakueringskostnader i förvärvskällan annan fastighet gäller andra regler. Enligt dessa räknas kostnader för rivning och evakuering in i den nya byggnadens anskaffningskostnad. Ett visst samband såväl tidsmässigt som lokalt måste dock föreligga (se Helmers—Gustafson s 92).

Utrangeringsförlust eller realisationsförlust?

Svårigheterna att skilja mellan utrangeringsförlust och realisationsförlust har berörts inledningsvis.

Som exempel på att en realisationsförlust kan dölja sig under ett yrkande om avdrag för utrangering kan nämnas RÅ 1974 A 1224, där följande omständigheter förekom.

En kooperativ förening tog en nybyggd hallbutik i bruk och sålde i samband därmed fyra småbutiksfastigheter. Föreningen yrkade avdrag såsom för utrangering för ett skattemässigt underskott om 5 714 kr vid försäljningen. PN vägrade avdrag eftersom byggnaderna inte utrangerats eller nedrivits utan försålts till ett pris, som med avdragna beloppet understeg byggnadernas taxeringsmässiga restvärde. KR och RR: ej ä.

Angående gränsdragningen mellan byggnad, fastighetsinventarier och markanläggningar

Bergrum

Rättsfallet RN 1970 I nr 7:6 gällde ett förhandsbeskedsärende angående ett bolag, som låtit utföra en fryshusanläggning, som var insprängd i berg. I RN var ett stort antal frågor uppe, men endast tre av dessa gick upp till regeringsrätten. Här nedan följer ett schematiskt sammandrag.

1) frysrum i berg med betonggolv på mark, stålslipat och linjerat för pallrader och transportgångar, väggar av obehandlat berg och tak av betongbesprutat berg, 2) frysrumsportar, eldrivna och klädda med rostfri plåt. Portarna var konstruerade på sådant sätt att de skulle förhindra stora temperaturändringar, 3) gällde sådana maskiner och inventarier som enligt p 5 övergångsbestämmelserna överförts från byggnaders konto till inventariers konto, skulle man vid tillämpning av 20 procentregeln utgå från det beskattningsår under vilket tillgångarna anskaffats? — RN förklarade 1) = byggnad, 2) = maskiner och inventarier, 3) utgångspunkten skulle vara det beskattningsår un-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

der vilket respektive tillgång anskaffats. — TI yrkade hos regeringsrätten att 1) skulle hänföras till markanläggning till den del den inte var att hänföra till maskiner och inventarier, 2) skulle hänföras till anskaffningsvärdet för byggnad, 3) tillgångarna skulle anses anskaffade det beskattningsår då de överförts till maskiners konto. — RR: ej ä.

Det kan nämnas att det förutom frysrumsportar fanns svängportar av stål med dörrblad av gummi. RN hänförde dessa till avskrivningsunderlaget för byggnad, men den frågan överklagades inte.

Bankvalv

Ett bankvalvs väggar och tak sammanföll med byggnadsstommen. Valvet förklarades skola hänföras till byggnaden. Endast valvdörren räknades till byggnadsinventarier. RSV Dt 1975:21.

Portar i industribyggnader

Portar i verkstadsbyggnad har i visst fall hänförts till byggnadsinventarier och inte till byggnadsstommen. Det var fråga om inalles 24 sektionsindelade takskjutportar med måtten 4 000 × 4 1000 mm, sju av portarna var försedda med gångdörr och fyra var maskinellt drivna. Skillnad mellan manuellt och maskinellt drivna portar syntes inte föreligga i övriga avseenden, RR 1977 1:70.

Motsvarande utgång förekom i ett av RR den 6 maj 1980 avgjort ärende om förhandsbesked, som kommer att återges i RSV/FB Dt 1980:11. I detta fall rörde det sig också om ett stort antal portar i en bryggeribyggnad. Majoriteten i RSV:s rättsnämnd ansåg att samtliga portar var så speciellt anpassade till den verksamhet som bedrevs i byggnaden att portarna i avskrivningshänseende skulle behandlas som maskiner och inventarier. TI ville endast hänföra en port till maskiner och inventarier. RR: ej ä. En ledamot var emellertid skiljaktig och anförde följande angående en port till ett soprum.

I en byggnad ingår som nödvändig beståndsdel att den har ingångar av olika slag, varigenom tillträde till byggnaden kan erhållas. Vissa sådana ingångar behövs även i flertalet byggnader som användes för industriellt ändamål. Om byggnaden har ett soprum med direkt ingång kan denna port eller dörr ej normalt anses särskilt inrättad för just det slag av industriell verksamhet för vilken byggnaden är avsedd. Jag finner därför värdet av den i p. 5 i förhandsbeskedsansökan omförmälda skjutporten till soprummet skola ingå i byggnadens anskaffningsvärde men fastställer, med denna ändring, i övrigt det överklagade förhandsbeskedet.

Kajer och bryggor — byggnader eller markanläggningar?

Kockums Mekaniska Verkstads AB ämnade fylla ut en varvsbassäng och anlägga en kaj. Hela anläggningen ansågs utgöra markanläggning. För närmare studium hänvisas till RSV Dt 1975:16.

I RÅ 80 1:13 ansågs en kajanläggning i betong och stål, stående på pålar i vattnet och med landförbindelse genom anslutningsarmar, utgöra byggnad.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

Efterskrift

Sedan artikeln tillkommit har regeringen i en lagrådsremiss lagt fram förslag om bl a ändrade regler för den skattemässiga behandlingen av inventarier och fastigheter. Till grund för förslaget ligger företagsskatteberedningens förslag (SOU 1977:86 och 87).

Enligt förslaget skall den räkenskapsenliga avskrivningen slopas. Den s k restvärdemetoden föreslås också skola gälla i inkomstslaget rörelse. Avskrivning enligt den metoden skall liksom nu få ske med högst 25 % av inventariernas skattemässiga restvärde men kravet på anknytning till räkenskaperna försvinner.

Vidare föreslås bl a att begreppet kapitalförlust inskränks beträffande skada på fastighet genom brand eller olyckshändelse. Man föreslår nämligen i dessa fall att avskrivningsunderlaget inte skall sättas ned på grund av den värdeminskning enligt planen också medges efter olyckan. Vid totalförlust medges i stället utrangeringsavdrag.

I princip skall de föreslagna reglerna tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

Slutnoter

[1]Indelningen i fastighetsinventarier, byggnads- eller markinventarier saknas i kommunalskattelagen men framgår av förarbetena till 1969 års lagstiftning.

[2]Beträffande KGA Sandströms kritiska inställning till utrangering av s k lösa inventarier jfr SN 1967 s 177 ff och s 426 ff. — Vad man kan kritisera är att begreppet lösa inventarier förts in i 1969 års lagstiftning utan närmare presentation.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55

eRPe

under eget tak i TÄBY!

Genom vår nybyggnad på ca. 1600 kvm
får vi betydligt ökade resurser.

- **Jämnare lagerhållning**
- **Snabbare leveranser**
- **Rationell varuhantering**
- **Bättre arbetsmiljö**

Vi har mycket mer än kontorsmateriel

AV-materiel
BALLOGRAF-BIC sortimentet för reklam o kontorsbruk
Emballageartiklar
Hushållsartiklar
Konferensmateriel
Kortsystem
DYMO märk-skyltsystem
Räknerullar
On line rullar för Terminaler etc.
Ritmateriel
Plastartiklar
Portföljer
Pärmar
Register
Sedelomslag
Telex
Plastpärmar mappar fodral även extra tillverkningar med o utan tryck
Övriga kontorsvaror
Reklammateriel
Stolskydd av golvglas

RP kontorsmateriel ab

Enhagsvägen 11 — Box 2509 — 183 02 TÄBY
Tel. 08—768 03 50

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:55